

Άρθρο Γνώμης

№ 23
Ιούλιος 2015

Η τραγωδία και η νίκη στο τελευταίο λεπτό των «Ελληνικών Κοινών»

Του Αντώνη Καμάρια
Πολιτικού Αναλυτή

Πρόλογος

Η τραγωδία των κοινών αγαθών «υποδηλώνει μία κατάσταση που η συμπεριφορά των ατόμων, τα οποία λειτουργούν ανεξάρτητα, λογικά και σύμφωνα με το προσωπικό τους συμφέρον, εναντιώνεται στο συμφέρον του συνόλου της ομάδας, καταστρέφοντας κάποιον κοινό πόρο». Αυτό το άρθρο θα κάνει δύο παρατηρήσεις. Πρώτον, πως το γεγονός ότι η Ελλάδα έφτασε τόσο κοντά σε μία έξοδο από την Ευρωζώνη, αντικατοπτρίζει μία τυπική δυναμική της «τραγωδίας των κοινών αγαθών». Δεύτερον, ότι η σχεδόν βέβαιη έξοδος από το ευρώ, στην οποία καταλύτης ήταν το ηχηρό «όχι» στο δημοψήφισμα και η επιβολή του ελέγχου κεφαλαίων, που προκλήθηκε εξαιτίας αυτού, έχει δυνητικά μεταμορφώσει μία τραγωδία, σε ένα θρίαμβο του τελευταίου λεπτού των «Ελληνικών Κοινών Αγαθών», "Greek Commons".

Τραγωδία

Από τη στιγμή που η Ελλάδα μπήκε σε πρόγραμμα, συνεργαζόμενη με τους Ευρωπαίους πιστωτές και εταίρους της, ο στόχος δεν ήταν πλέον τόσο να αποφύγει την καταστροφή, όσο να δημιουργήσει τα «Ελληνικά κοινά αγαθά». Άλλωστε, αν υποθετικά υπήρχαν τα «Ελληνικά κοινά», δεν θα υπήρχε η κρίση, τουλάχιστον όχι σε τέτοια έκταση. Όπως και να έχει, από τι θα αποτελείτο αυτή η κρίση των «Ελληνικών κοινών»; Από τρία αυτοτροφοδοτούμενα στοιχεία:

1. Τον περιορισμό της ύφεσης και, ύστερα, την αναστροφή της σε ανάπτυξη, μέσω ταχέων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Συγκεκριμένα, αμφότερα το άνοιγμα των επαγγελματιών και των αγορών, αλλά και οι ιδιωτικοποιήσεις, θα προσέλκυαν κεφάλαιο και επενδυτές με γνώσεις στην Ελληνική οικονομία και θα αύξαναν την ζήτηση για τα Ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες, πρωτίστως στις διεθνείς αγορές, και δευτερευόντως στις εγχώριες.

2. Τον περιορισμό, αν όχι την αντιστροφή, των συνεπειών της ύφεσης, αναπροσανατολίζοντας τους πόρους, από τους μακροχρόνια πολιτικά ισχυρούς, και πολλές φορές άδικα δικαιούχους του ελληνικού κράτους πρόνοιας, σε αυτούς που είναι άνεργοι και/ή άποροι εξαιτίας της κρίσης.
3. Τη δημιουργία κλίματος καλής θέλησης μεταξύ των εταιρών και δανειστών της Ελλάδος, μέσω του (1) και (2), η οποία θα προσφέρει ακόμα περισσότερους οικονομικούς πόρους στην Ελλάδα, και στη μερίδα του πληθυσμού που έχει πληγεί από την κρίση, μέσω μιας αναπροσαρμογής του επίσημου ελληνικού χρέους και της αποκατάστασης της ικανότητας δανεισμού από τις αγορές για το ελληνικό δημόσιο και τα δημόσια και ιδιωτικά νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις.

Αυτή η δημιουργία των «Ελληνικών Κοινών», αν όχι ολοκληρωτικά, τότε ως επί το πλείστον, έχει αποτύχει.

Ομάδες πίεσης, με τεράστια συμφέροντα, έδωσαν έναν, σε μεγάλο βαθμό, επιτυχημένο πόλεμο, χρησιμοποιώντας την τεράστια πολιτική τους επιρροή, ώστε να διατηρήσουν κλειστές τις αγορές των επαγγελματιών τους. Στους μη-Ελληνες αναγνώστες, μπορώ να αναφέρω τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα: τους φαρμακοποιούς, τους παραγωγούς γάλακτος και τα λιμάνια. Ενδεικτικά, ο πρόεδρος της ένωσης φαρμακοποιών, στη προσπάθειά του να αντιταχθεί στην απελευθέρωση των ωραρίων των φαρμακείων, αλλά και στην πώληση μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων από τα supermarkets, απείλησε τον Μάρτιο του 2014, ότι θα μετατρέψει τα 11.000 φαρμακεία της Ελλάδος, σε «τάφο της κυβέρνησης», προσθέτοντας απειλητικά ότι «έρχονται εκλογές»¹ (να αναφερθεί ότι η αγορά των μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων, αναλογεί σε ένα ποσό κοντά στο ένα δισεκατομμύριο ευρώ τον χρόνο, για να υπάρχει μία αίσθηση των ποσών που διακυβεύονται). Τα ωράρια των φαρμακείων απελευθερώθηκαν μερικώς, αλλά η απαγόρευση πώλησης μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων από τα supermarkets, καθώς και άλλοι περιορισμοί, όπως οι κλειστές άδειες, παρέμειναν. Οι φαρμακοποιοί στην Ελλάδα, ως μικρής κλίμακας επιχειρηματίες, είναι παραδοσιακά κεντροδεξιόι, και αυτή η όχι τόσο διακριτική προειδοποίηση από το πρόεδρό τους, ότι θα συνασπιστούν με το ακροαριστερό κόμμα ΣΥΡΙΖΑ, αντικατοπτρίζει τη διάσταση του πελατειακού κράτους της Ελλάδας. Παρομοίως, οι παραγωγοί γάλακτος κατέλυσαν την προσπάθεια να επιμηκυνθεί η διάρκεια, την οποία προβλέπει ο κανονισμός για το φρέσκο γάλα. Η επιμήκυνση θα είχε επιτρέψει την εισαγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων στην ελληνική αγορά. Στο μέτωπο των ιδιωτικοποιήσεων, χαρακτηριστικά, ο πρόεδρος του συγκυβερνώντος μικρότερου κόμματος στην προηγούμενη κυβέρνηση συνεργασίας, ΠΑΣΟΚ, Ευάγγελος Βενιζέλος, είναι ευρέως αναγνωρισμένο ότι έδωσε μία επιτυχημένη μάχη οπισθοφυλακής, ώστε να αναβάλλει την ιδιωτικοποίηση, του λιμανιού της Θεσσαλονίκης, η οποία αποτελεί προπύργιο της εκλογικής του βάσης, και την διαχειρίζεται ένας πολιτικός του σύμμαχος. Αυτή η μάχη οπισθοφυλακής, με τη σειρά της, είχε ως φυσική συνέπεια την αναβολή της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού του Πειραιά.² Η ιδιωτικοποίηση αυτών των δύο λιμανιών – ή για να είμαστε πιο

¹ Το ΒΗΜΑ, Κ. Λουράντος: Τα φαρμακεία θα γίνουν ο τάφος της κυβέρνησης, 28/3/2014

² Στέλιος Αγγελούδης, ο προηγούμενος Πρόεδρος της Αρχής του Λιμανιού της Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ), ήταν επικεφαλής του πολιτικού γραφείου του Ευάγγελου Βενιζέλου και διετέλεσε με εντολή του, ως επικεφαλής του πολιτικού σχεδιασμού του ΠΑΣΟΚ. Ως πρώην στρατιωτικός, δεν είχε προηγούμενη εμπειρία στην διαχείριση λιμανιών. Το ΠΑΣΟΚ, τον Απρίλιο του 2014, όταν ο Ευάγγελος Βενιζέλος ήταν ο πρόεδρός του, αντιτάχθηκε στην πώληση του πλειοψηφικού πακέτου του ΟΛΘ, σε έναν εξωτερικό επενδυτή (Το ΒΗΜΑ, «Θύελλα στην πώληση του ΟΛΘ», 20-04-2014). Ο συγγραφέας είναι ενήμερος για το παρασκήνιο του αδιεξόδου της ιδιωτικοποίησης του ΟΛΘ, γιατί ήταν σύμβουλος του Δημάρχου Θεσσαλονίκης το 2011-2014. Ο προηγούμενος Πρόεδρος του

ακριβείς η μεταστροφή στις παραχωρήσεις από τις ελεγχόμενες από το κράτος εισηγμένες εταιρίες, σε διεθνώς αναγνωρισμένους φορείς – θα επέτρεπε στην Ελλάδα να εκμεταλλευτεί ταχέως το γεωγραφικό της πλεονέκτημα, με σκοπό να γίνει περιφερειακή ηγέτης στις μεταφορές και τον εφοδιασμό.

Παράλληλα, στην κοινωνική πρόνοια και το δημοσιονομικό τομέα, συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, παρά το γεγονός ότι δεν έμειναν εντελώς ανεπηρέαστες από την κρίση, κατόρθωσαν να προστατέψουν την προνομιούχα θέση τους. Οι διατάξεις για πρόωρη συνταξιοδότηση διατηρήθηκαν και η χρηματοδότηση των συνταξιοδοτικών ταμείων πολιτικά ισχυρών επαγγελματιών, όπως οι πολιτικοί μηχανικοί και οι δημοσιογράφοι, από το σύνολο του πληθυσμού μέσω των έμμεσων φόρων, συνέχισε να καλύπτει τις τρύπες τους, παρέχοντας ένα ποσό σχεδόν 3 δισεκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο. Όσον αφορά το προσωπικό εισόδημα, την φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας και τη συνεισφορά στις συντάξεις, οι αγρότες διατήρησαν το εξαιρετικά συμφέρον για αυτούς καθεστώς, ενώ ταυτοχρόνως οι πλοιοκτήτες συνέχισαν να κρύβονται πίσω από την συνταγματική προστασία, η οποία τους προσφέρει αφορολόγητο επί του παγκόσμιου εισοδήματός τους. Στο μεσοδιάστημα, δεν υπήρξαν διατάξεις ούτε για τους εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι είναι μακροχρόνια άνεργοι (και οι οποίοι όχι συμπτωματικά υποεκπροσωπούνται), με τα επιδόματα ανεργίας να καλύπτουν μόνο ένα μικρό ποσοστό των βραχυπρόθεσμα ανέργων. Επίσης, δεν εισάχθηκε ούτε το κατώτατο εγγυημένο εισόδημα για τους άπορους, το οποίο θα ήταν συνδεδεμένο με το βαθμό της φτώχειας που παρουσιάζουν, παρά την ενεργή ενθάρρυνση των δανειστών (ο λόγος είναι ότι ένα τέτοιο εγγυημένο εισόδημα, θα αντικαθιστούσε πολλές από τις ήδη υφιστάμενες παροχές, οι οποίες δεν είναι βασισμένες σε έλεγχο του υπάρχοντος εισοδήματος και κατά συνέπεια θα πλήττονταν δικαιούχοι με σημαντική πολιτική επιρροή).

Κατά συνέπεια, η τελευταία κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, είχε χάσει την εμπιστοσύνη των επίσημων δανειστών, ήδη το καλοκαίρι του 2014 και συνεπώς την πρόσβαση στις αγορές το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου. Ως αρνητική παρενέργεια, η υπόσχεση για αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, δεν κρατήθηκε από τους πιστωτές. Η άφιξη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, τον Ιανουάριο του 2015, σηματοδότησε την κλιμάκωση της τραγωδίας των «Ελληνικών κοινών αγαθών».

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, δημιούργησε ένα ευρύ σκέπαστρο, κάτω από το οποίο, όλες οι προαναφερθείσες ομάδες πίεσης εισήχθησαν έτσι ώστε να εξασφαλίσουν την επιτυχία του αμυντικού τους πολέμου και ακόμα και να αντιστρέψουν ορισμένες υποχωρήσεις, αντιδρώντας επιθετικά, ακυρώνοντας πολιτικές που υπαγορεύτηκαν με εντολή των πιστωτών, τις οποίες αν εφάρμοζαν, θα έπλητταν τα συμφέροντά τους. Η νέα κυβέρνηση, επίσης, επιστράτευσε την υποστήριξη της των νέων και των φτωχών, παρέχοντας στους μεν ανεπαρκείς ευκαιρίες εργασίας μέσω των άτολμων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της παρελθούσας κυβέρνησης, και καταπραΰνοντας την κακουχία των δε, στο ελάχιστο στην καλύτερη των περιπτώσεων, και καθόλου στην χειρότερη των περιπτώσεων. Ουσιαστικά η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, πίστευε ότι ένα είδος «Ελληνικών κοινών», πράγματι θα ερχόταν στην ύπαρξη, αλλά μέσω της άνευ όρων χρηματοδότησης (άνευ όρων υπό την έννοια ότι δεν θα απαιτούνταν περαιτέρω μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να υπάρξει αυτή η χρηματοδότηση), την οποία θα εξασφάλιζε. Μία τέτοια άνευ όρων χρηματοδότηση, θα μπορούσε να βρεθεί ή μέσω της παροχής γεωπολιτικών και γεω-οικονομικών ενοικίων σε κράτη όπως η Ρωσία και η Κίνα, και/ή μέσω ενός διπτού εκβιασμού, προσφέροντας αρχικά τέτοιες μισθώσεις στους υπαρκτούς γεωπολιτικούς και γεω-οικονομικούς συμμάχους (αν θέλετε να μείνω στην Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ,

Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ), Γιώργος Ανωμερίτης, ήταν επίσης πιστός του ΠΑΣΟΚ, και αντίστοιχα αντιτάχθηκε στην ιδιωτικοποίηση του ΟΛΠ.

καλύτερα να πληρώσετε, αλλιώς θα αποκτήσω κοντινές σχέσεις με την Μόσχα, το Πεκίνο κλπ) και, δεύτερον, μέσω της απειλής της αστάθειας στην ευρύτερη περιοχή και την Ευρωζώνη, την οποία θα προκαλούσε η εκπλήρωση ενός σεναρίου που περιλαμβάνει την έξοδο μιας χώρας από το ευρώ. Η παροχή, και η απειλή της παροχής, τέτοιων γεωπολιτικών και γεω-οικονομικών μισθώσεων, δεν βρήκε πρόθυμους αγοραστές, και η κυβέρνηση ανέβασε το στοίχημα εξόδου από το Ευρώ, κηρύσσοντας το δημοψήφισμα τον Ιούλιο και υιοθετώντας το «όχι», σε μία από τις πολλές προτάσεις που είχαν τοποθετήσει στο τραπέζι οι πιστωτές της Ελλάδος.

Ο Θρίαμβος του Τελευταίου Λεπτού

Ακριβώς, και εξαιτίας της κορύφωσης της αποτυχίας να δημιουργηθούν τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» μέσω της άνευ όρων χρηματοδότησης από τρίτους, τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» δημιουργήθηκαν από την απτή πιθανότητα μιας ολοκληρωτικής καταστροφής. Αυτή η πιθανότητα κυριολεκτικά ήρθε στη πόρτα μας με την επιβολή του ελέγχου κεφαλαίων από την Ελληνική κυβέρνηση, οι οποίοι αποτέλεσαν αναγκαιότητα από τη στιγμή που προκηρύχθηκε το δημοψήφισμα, και από την απειλή επικείμενης απέλασης από την Ευρωζώνη από την στιγμή που ανακοινώθηκε το δημοψήφισμα.

Κατ' ουσία, οι πιστωτές της Ελλάδας απέστειλαν ένα τελεσίγραφο στην Ελληνική Κυβέρνηση και απαίτησαν αυτό το τελεσίγραφο να γίνει αποδεκτό όχι μόνο από τον κυβερνητικό συνασπισμό, αλλά ακόμα, από όλα τα φιλοευρωπαϊκά κόμματα, ΝΔ, ΠΑΣΟΚ και ΠΟΤΑΜΙ. Αυτό το τελεσίγραφο, συμπεριλάμβανε την θυσία όλων αυτών των ξεχωριστών συμφερόντων για τα οποία, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, είχε πολεμήσει μέχρι τελικής πτώσης, μέσω των εκπροσώπων του, το πολιτικό σύστημα. Ενδεικτικά, περιλάμβανε την ίση μεταχείριση του εισοδήματος των αγροτών και του ΦΠΑ στα νησιά, την εισαγωγή φόρου στους πλοιοκτήτες, την απαλοιφή των διατάξεων για πρόωρες συντάξεις και την απαλοιφή των έμμεσων φόρων στους οποίους στηρίζονται οι συνταξιοδοτικές παροχές των ισχυρών επαγγελματιών, όπως οι δημοσιογράφοι, την απελευθέρωση επαγγελματιών όπως οι φαρμακοποιοί, οι δικηγόροι, οι μηχανικοί και ούτω καθεξής. Δεν συνθηκολόγησε στο τελεσίγραφο, μόνο ο Έλληνας πρωθυπουργός και οι περισσότεροι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ, αλλά και τα κόμματα της αντιπολίτευσης και συγκεκριμένα η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, τα οποία όταν ήταν στη κυβέρνηση, προστάτευαν αυτές τις ομάδες πίεσης από τέτοιου είδους μέτρα (το ΠΟΤΑΜΙ, νεοεισελθόν στην Ελληνική πολιτική σκηνή, και με σαφή εντολή να μην εκπροσωπήσει ειδικά συμφέροντα, είχε ήδη πριν τους κεφαλαιακούς ελέγχους και τον κίνδυνο επικείμενης εξόδου από το ευρώ, δεσμευτεί να ψηφίσει οποιαδήποτε συμφωνία έφερνε η κυβέρνηση με τους δανειστές).

Απειλώντας τα συμφέροντα του καθενός ξεχωριστά και όλων συνολικά στην Ελλάδα, οι πιστωτές μας, έφεραν στην επιφάνεια, σε αυτό το τελευταίο λεπτό, τα συμφέροντα όλων. Ουσιαστικά, έφεραν την επιβίωση της ομάδας, με την έννοια ότι η δυνατότητα της Ελλάδας να διατηρήσει τις βασικές οικονομικές συναλλαγές και την εσωτερική ειρήνη, ακόμα και υπό ένα σκληρό καθεστώς περαιτέρω δημοσιονομικής σταθεροποίησης και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, είχε τελματωθεί εξαιτίας των συμφερόντων υπό-ομάδων, οι οποίες συνθέτουν το έθνος, και συγκεκριμένα εξαιτίας των πιο ισχυρών εξ' αυτών των ομάδων. Δύο από τις πολλές δηλώσεις, για την κρίση, αντικατοπτρίζουν τη νέα φωτεινή πλέον κατάσταση. Στην πρώτη δήλωση, ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ξενοδόχων, Ανδρέας Ανδρεάδης, είπε ότι παρότι η αύξηση του ΦΠΑ για τα ξενοδοχεία είναι εχθρική

απέναντι στο τομέα, είναι καλύτερη για τον Ελληνικό τουρισμό από ότι η αναστάτωση που θα προκαλούσε μια έξοδος από το ευρώ. Στην δεύτερη δήλωση, ο βουλευτής της ΝΔ, Μάκης Βορίδης, ανέφερε ότι έφτασε η ώρα οι φαρμακοποιοί να δουν την ευρύτερη εικόνα από την οποία εξαρτάται ο βιοπορισμός ακόμα και των ιδίων, όταν προβάλλουν τις απαιτήσεις τους.

Όσον αφορά τους πιστωτές, δεσμεύτηκαν ότι ύστερα από την πρώτη ανασκόπηση του τρίτου περιεκτικού και ριζικού Μνημονίου, θα επανεξέταζαν το ζήτημα της αναδιάρθρωσης του Ελληνικού χρέους, έχοντας υπαινιχτεί όμως ότι αυτό εξαρτηθεί από την ικανότητα της Ελλάδας να τηρήσει τις δικές της δεσμεύσεις, ούτως ώστε με την συμπεριφορά της να δικαιολογεί την ελάφρυνση του χρέους.

Αυτή η δημιουργία στο τελευταίο λεπτό των «Ελληνικών κοινών αγαθών» κορυφώθηκε όταν 229 από τους 300 βουλευτές, ψήφισαν υπέρ του Μνημονίου, η μεγαλύτερη ποτέ πλειοψηφία την οποία έλαβε οποιοδήποτε από τα τρία Μνημόνια, με τη διαδικασία σε αυτή τη κοινοβουλευτική ψηφοφορία να είναι η πιο πολιτισμένη, σε σύγκριση με τη διαδικασία για τη ψήφιση των δύο προηγούμενων Μνημονίων, και οι παραχές έξω από το Κοινοβούλιο, στους δρόμους της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, ήταν, μιλώντας με σχετικούς όρους, οι λιγότερο βίαιες από όλες τις προηγούμενες φορές. Στην κορυφή όλων αυτών, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι το τρίτο Μνημόνιο Συνεργασίας είναι το πιο ολοκληρωμένο, ενσωματώνοντας δημοσιονομικές και διαρθρωτικές δεσμεύσεις, τις οποίες όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις που διαπραγματεύτηκαν Μνημόνια Συνεργασίας, πάλεψαν με νύχια και με δόντια για να αποφύγουν.

Συμπέρασμα

Η πιθανότητα εξόδου από το ευρώ, και η συνεπαγόμενη εθνική καταστροφή, σχεδόν ήρθε, ως αποτέλεσμα μιας κυρίαρχης απόφασης της Ελληνικής κυβέρνησης, δηλαδή της διπλωματίας της τελευταίας στιγμής, η οποία κορυφώθηκε με τη κήρυξη δημοψηφίσματος και την επικράτηση της ψήφου του «όχι», για την οποία πάλεψε σκληρά. Η ακούσια συνέπεια αυτής της κυρίαρχης απόφασης, ήταν να δημιουργήσει για πρώτη φορά από την αρχή της κρίσης τα «Ελληνικά κοινά αγαθά», μία απόφαση με την υποστήριξη περισσότερου από τα δύο τρίτα του κοινοβουλίου, για δημοσιονομικά και διαρθρωτικά μέτρα, τα οποία θα πλήξουν τα συμφέροντα σχεδόν όλων των ισχυρών ομάδων πίεσης και των ψηφοφόρων. Ουσιαστικά τα κόμματα, και οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες, αναγνώρισαν ότι όλες αυτές οι ομάδες πίεσης και οι ψηφοφόροι τους οποίους εκπροσωπούν, είχαν ένα κοινό συμφέρον πιο επιτακτικό από ότι τα επιμέρους συμφέροντά τους – την αποφυγή της αθέτησης πληρωμής του χρέους και μιας χαοτικής μετάβασης στη δραχμή. Το πακέτο το μέτρων το οποίο ψηφίστηκε με πρωτοφανή πλειοψηφία, εμπεριέχει την πιθανότητα να δημιουργηθούν τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» στα οποία αναφερθήκαμε: μείωση της ύφεσης, μείωση των συνεπειών της ύφεσης και σιωπηρή άφεση του χρέους, η οποία μπορεί να δώσει περαιτέρω ώθηση στην ανάπτυξη και να δημιουργήσει τους απαραίτητους πόρους ώστε να μειωθούν οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μόνο μία μειονότητα των Ελλήνων, ενστερνίζεται, υπεραμύνεται, και θα ήθελε να δημιουργήσει τα «Ελληνικά κοινά αγαθά». Είναι επίσης αλήθεια, ότι αυτά τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» εμπλουτίστηκαν μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια, από τους πιστωτές της Ελλάδας, και όχι από την Ελλάδα και την αντιπροσωπευτική δημοκρατία της. Ως εκ τούτου, τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» εκπροσωπούν μία

συγκεκριμένη, πολιτικοοικονομική αντίληψη, κυρίαρχη στην Ευρωζώνη, για το τι συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους για την πολιτική οικονομία ενός κράτους. Άλλωστε, οι πιστωτές της Ελλάδας είναι κυρίως πλεονασματικές χώρες, οι οποίες έχουν αποκτήσει πλεονάσματα ακριβώς επειδή είχαν επιτύχει να εξελίξουν και να γαλουχήσουν τα δικά τους «κοινά» πριν ξεσπάσει η κρίση.

Η αντίκρουση στη παρατήρηση ότι οι κάτοικοι της Ελλάδας, η ελληνική αντιπροσωπευτική δημοκρατία, έως και τη παρούσα κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ είχε επαρκή χρόνο να εγκρίνει, να διατυπώσει, και να εκτελέσει τη δική της εκδοχή μιας «Ελλάδας των κοινών αγαθών» με δραχμή είναι ότι τη στιγμή που γράφεται αυτό το κείμενο, μία πλειοψηφία της τάξεως του 70% έχει εκφράσει ότι δεν θέλει να δημιουργηθεί η εκδοχή μιας δραχμικής «Ελλάδας των κοινών αγαθών», ενώ και οι υποστηρικτές μιας τέτοιας εναλλακτικής οδού, έχουν αποτύχει να κυριαρχήσουν πολιτικά.

Συνεπώς από τη μία μεριά, η Ελληνική οικονομία και το πολίτευμα δομήθηκαν τοιουτοτρόπως με την πάροδο του χρόνου – ομολογουμένως με την σημαντική βοήθεια βασικών μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυμαίνονται από τα εμβάσματα της Ε.Ε. μέχρι χρηματοδότηση χαμηλού κόστους της Ευρωζώνης – ώστε η πλειοψηφία των ομάδων πίεσης, αφού δεν ελλόχευε ο κίνδυνος μιας ολοκληρωμένης εθνικής καταστροφής να ήταν γραφτό να επικρατήσουν και κατά συνέπεια να προκαλέσουν μία σχεδόν-τραγωδία των «Ελληνικών κοινών αγαθών», γνωστή ως έξοδο από το ευρώ. Από την άλλη μεριά, η μεγάλη πιθανότητα για ένα τραγικό φινάλε σε αυτή τη τραγωδία, δημιούργησε τις απαραίτητες περιστάσεις για τη δημιουργία των «Ελληνικών κοινών αγαθών», τα οποία έχουν μία αξιολογη πιθανότητα να επιβάλλουν εαυτά, να αλλάξουν το τέλος, και να μεταμορφώσουν την τραγωδία σε έπος με ευχάριστη κατάληξη. Με άλλα λόγια, οι Έλληνες πολίτες και το Ελληνικό πολιτικό σύστημα, όταν έφτασαν στο χείλος της καταστροφής, επέτρεψαν σε έναν εξωτερικό παράγοντα, τους πιστωτές της Ελλάδας, να προσδιορίσει και να επιβάλλει τη δημιουργία των «Ελληνικών κοινών αγαθών». Υφίσταται στην ίδια την φύση αυτής της αλληλεπίδρασης, ότι είναι μία αλληλεπίδραση επιβίωσης, μία αλληλεπίδραση αποφυγής της καταστροφής για τους Έλληνες πολίτες και τα κυρίαρχα στελέχη του πολιτικού συστήματος, ενώ για τους πιστωτές της Ελλάδας τα «Ελληνικά κοινά αγαθά» σηματοδοτούν μία μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ανάκτηση της επαναρρυθμισμένης Ελληνικής πολιτικής οικονομίας.

Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Βασ. Σοφίας, 10676 Αθήνα, | Τηλ. +30 210 7257 110 | Fax +30 210 7257 114 | E-mail info@crisisobs.gr

Μάθετε περισσότερα για το έργο μας – Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.crisisobs.gr

Το ΕΛΙΑΜΕΠ δεν υιοθετεί ως ίδρυμα πολιτικές θέσεις. Καταβάλλει μάλιστα προσπάθεια να παρουσιάζονται στα πλαίσια των εκδηλώσεών του και στο μέτρο του δυνατού όλες οι υπάρχουσες απόψεις. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αναλύσεις και οι γνώμες που δημοσιεύονται στις σειρές του θα πρέπει να αποδίδονται αποκλειστικά στους συγγραφείς και να μην θεωρείται ότι αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις του Ιδρύματος.